

แนวทางการดำเนินงานสมัชชาการศึกษา

ร้อยมือร้อยดวงใจ
รวมพลังพัฒนาการศึกษาไทย



สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การศึกษาของไทยกำลังเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ มากมาย ดังที่ปรากฏให้รับรู้กันอยู่โดยทั่วไป แม้ว่าประเทศไทยจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ งบประมาณด้านการศึกษาสูงถึง ๕ แสนล้านบาท คิดเป็น ๔% ของ GDP นับเป็นการลงทุนด้านการศึกษาที่สูงเป็นอันดับต้นๆ ของโลก ในขณะที่เวทีเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum) จัดอันดับความสามารถการแข่งขันระดับโลกในปี ค.ศ. ๒๐๑๔ คุณภาพการศึกษาไทยอยู่ในอันดับที่ ๘๖ ของโลก และอันดับ ๗ ของอาเซียน อันดับอยู่เหนือเพียงประเทศเวียดนาม กัมพูชา และพม่า (ข้อมูลจาก CEP: Centre for Educational Psychology, 2014) นอกจากนี้ จากการศึกษากฎหมายการศึกษาของประเทศที่ประสบความสำเร็จด้านการศึกษา อาทิ ฟินแลนด์ ญี่ปุ่น เกาหลี สิงคโปร์ พบว่าข้อแตกต่างของกฎหมายการศึกษาของไทยกับประเทศเหล่านี้ คือ กฎหมายการศึกษาไทยยังขาดสาระรายละเอียดเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้เรียน ครอบครัว และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งยังเน้นที่โครงสร้างการบริหารจัดการมากกว่าแนวทางการจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพผู้เรียนอย่างแท้จริง จากสภาพการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นชัดเจนว่าการศึกษาไทยอยู่ในภาวะวิกฤติ ต้องปฏิรูปอย่างเร่งด่วน โดยใช้กลไกการมีส่วนร่วมของทุกคน ทุกภาคีเครือข่าย ให้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบในการปฏิรูปการศึกษาอย่างจริงจัง มิใช่บทบาทหน้าที่ของกระทรวงศึกษาหรือนักการศึกษาเท่านั้น ดังคำปฏิญาณสหัสวรรษ ด้านการศึกษาของสหประชาชาติ ที่ว่า “Education for All, All for Education”

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการพัฒนาแผนและนโยบายการศึกษาของชาติ เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน จึงจัดทำเอกสารแนวทางการดำเนินงานสมัชชาการศึกษาขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดตั้งสมัชชาการศึกษา ซึ่งนับเป็นกระบวนการสำคัญที่ค้ำประกันการ



แนวทางการดำเนินงานสมัชชาการศึกษา

ร้อยมือร้อยดวงใจ รวมพลังพัฒนาการศึกษาไทย

พิมพ์จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม

เดือน สิงหาคม ๒๕๕๙

เอกสารเผยแพร่

สำนักส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือและสมัชชาทางการศึกษา (สคร.)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

๙๙/๒๐ ถนนสุโขทัย เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

โทร. ๐๒ ๖๖๘ ๗๑๒๓

Website: www.onec.go.th

พิมพ์ที่ ห.จ.ก. วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น ๓๒/๙๙ ซ.รามอินทรา ๖๕ แขวงท่าแร้ง

เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๒๐ โทร. ๐๒ ๕๐๙ ๔๔๙๙

มีส่วนร่วมของทุกภาคีทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารจัดการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดในกรรณการพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ... ซึ่งอยู่ในระหว่างการจัดทำ โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา ได้ระบุไว้ในหมวด ๖ ระบบหลักสูตรและการเรียนการสอน มาตรา ๔๕ ว่า “หน่วยงานกลางตามมาตรา ๔๑ ต้องจัดให้มีการประเมินหลักสูตรแกนกลางและการนำหลักสูตรแกนกลางไปใช้ โดยการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย แล้วนำเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเห็นสมควรจัดให้มี “สมัชชาการศึกษา” เพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาในภาพรวม

“แนวทางการดำเนินงานสมัชชาการศึกษา”ฉบับนี้ จึงได้ระบุถึงหลักการแนวคิด บทบาทหน้าที่ แนวทางการดำเนินงานสมัชชาการศึกษา องค์ประกอบ และกลไกการทำงานของสมัชชาการศึกษาอย่างกว้าง ๆ พร้อมทั้งมีกรณีศึกษาของจังหวัดที่มีประสบการณ์และประสบความสำเร็จในการริเริ่มดำเนินงานด้านสมัชชาการศึกษาแล้ว ทั้งนี้เพื่อให้หน่วยงาน องค์กร และจังหวัด ที่ตระหนักถึงความสำคัญและประสงค์ที่จะจัดตั้งสมัชชาการศึกษา ได้นำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทและความต้องการในพื้นที่ของตนอย่างแท้จริง.



(นายกมล รอดคล้าย)
เลขาธิการสภาการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๓
สมัชชา คืออะไร? อะไรคือหลักการสำคัญของสมัชชาการศึกษา	๖
ทำไมต้องมีสมัชชาการศึกษา?	๗
แนวคิดการดำเนินงานสมัชชาการศึกษา	๘
องค์ประกอบสมัชชาการศึกษา	๑๐
กลยุทธ์ในการทำงาน	๑๓
กรณีศึกษา	
- บทเรียนจากสมัชชาสุขภาพ จังหวัดนครปฐม	๑๔
- เครือข่ายสมัชชาการศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๑๗
- เครือข่ายสมัชชาการศึกษา จังหวัดสุรินทร์	๒๐
- ภาศึเชียงใหม่เพื่อการปฏิรูป	๒๑
- บทเรียนจากโครงการจังหวัดปฏิรูปการเรียนรู้ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	๒๒
- โครงการจังหวัดน่านร่อง “จังหวัดประชาคมปฏิรูปการเรียนรู้” (Empowering Reform Province) จังหวัดสตูล	๒๔
สรุปขั้นตอนหลักในการดำเนินงานสมัชชาการศึกษา	๒๗
สำหรับผู้มีพลังใจ : พร้อมก้าวไปอย่างยั่งยืน	๒๘
ภาพอนาคตสมัชชาการศึกษา	๒๙
เอกสารอ้างอิง	๓๐
ภาคผนวก	๓๑
- ตัวอย่างคำสั่ง	๓๒
- ข้อเสนอจากการประชุมรับฟังความคิดเห็นในระดับภูมิภาค เรื่อง “แนวทางการดำเนินงานสมัชชาการศึกษา”	๓๔
- ข้อเสนอแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือ ความร่วมมือเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาตลอดชีวิต	๓๖
- คณะผู้จัดทำ	๔๐

สมัชชา คือ อะไร



สมัชชา คือ การประชุม
เพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ

สมัชชาการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่บุคคล องค์กรภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม ร่วมระดมความคิดเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมคิด ร่วมแก้ปัญหาการศึกษาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ทุกระดับ ตั้งแต่หมู่บ้าน ชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัด และระดับชาติ

“หลักการ” ของสมัชชาการศึกษา

ความเป็นหุ้นส่วนและมีส่วนร่วม: ร่วมรับรู้ปัญหา รู้ร้อน รู้หนาว ร่วมคิด ร่วมมือ ภายใต้วามเท่าเทียม เพื่อประโยชน์ด้านการศึกษาของเด็ก เยาวชน และคนทุกเพศวัย

ทำไมต้องมีสมัชชาการศึกษา

โลกของการศึกษาเป็นโลกที่กว้างใหญ่ไพศาลมีอยู่ทุกหนทุกแห่ง ครอบคลุมพื้นที่โดยไม่มีสิ้นสุด トラบดที่ยังมีมนุษย์ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของโลก ดำรงอยู่ เพราะการศึกษาที่ดีและสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาที่ดี ย่อมพัฒนามนุษย์ ให้เจริญงอกงามและนำพาโลกของเราให้งดงามและน่าอยู่ยิ่งขึ้น

การศึกษามีความเป็น “พลวัต” หมายถึงมีพลังขับเคลื่อนเปลี่ยนแปลงไป ตลอดเวลาโดยไม่จบสิ้น เนื่องจากมีมนุษย์ที่เป็นทั้งปัจจัยและผลผลิต ดังนั้นปัญหาทางการศึกษาจึงเกิดขึ้นตลอดเวลาและเปลี่ยนแปลงตามสภาพแวดล้อมที่หลากหลาย การศึกษาไม่ใช่งานของคนใดคนหนึ่ง ไม่ใช่พื้นที่จำกัดภายในสถานศึกษา ไม่ใช่ภาระของครูและผู้บริหารโรงเรียนเท่านั้น แต่เป็นภาระความรับผิดชอบ ส่วนรวมของเราทุกคนที่อยู่ในสังคมเดียวกัน เพราะผลกระทบจากปัญหาทางการศึกษาได้ส่งสะเทือนไปทั่วทุกหย่อมหญ้า มีผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็ก เยาวชน ในวันนี้และวันข้างหน้าอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

ดังนั้น การที่บุคคล กลุ่มบุคคลในทุกภาคส่วนของสังคมรวมตัวกัน จัดการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายตามสภาพปัญหา ตามความถนัดและสนใจ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพ การศึกษาแบบ “ร่วมด้วยช่วยกัน” ในท้องถิ่น ชุมชน หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และในระดับชาติ โดยเป็น “หุ้นส่วน” ที่มีความเท่าเทียมกันแล้วปัญหาทางการศึกษาก็จะได้รับการแก้ไขได้ทันกับสถานการณ์ นำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาได้ในที่สุด

แนวคิดการดำเนินงานสมัชชาการศึกษา

“หุ้นส่วนที่มีพลัง” : ร่วมคิด ... ร่วมเรียนรู้ ... ร่วมกระทำ
... ร่วมประเมิน ... ร่วมรับผิดชอบ

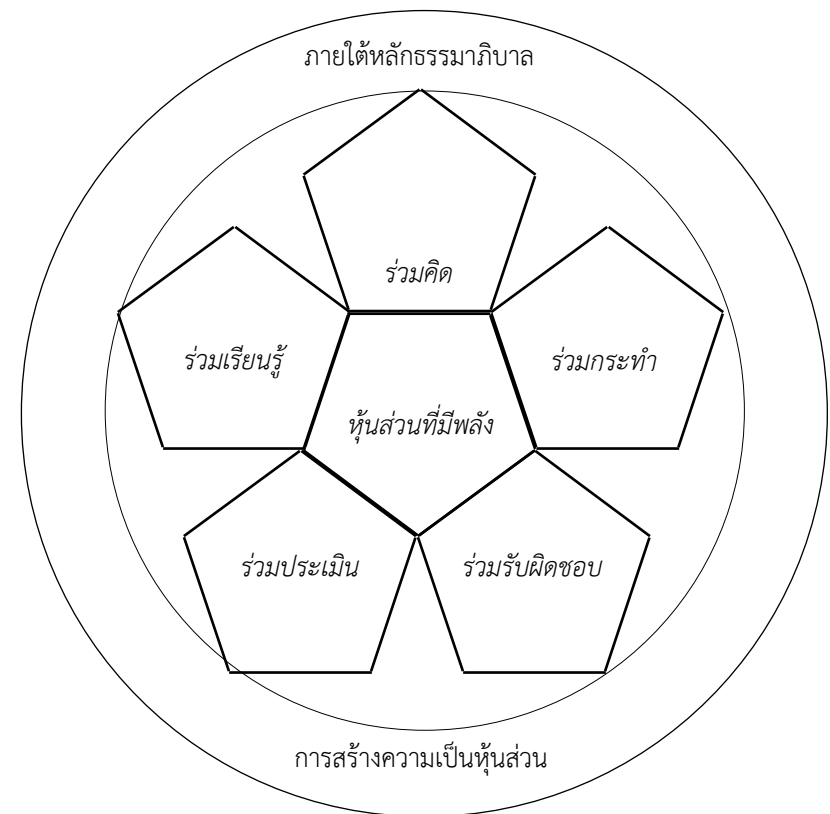
สมัชชาการศึกษาเป็นการรวมพลังกันในระดับฐานล่างและเป็นกลไกในการแก้ไขปัญหาสาธารณะและพัฒนาาร่วมกันในสังคม โดยการใช้แนวคิดการจัดตั้งสมัชชาการศึกษา ดังนี้

- **ร่วมคิด** วิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณไตร่ตรองด้วยเหตุผลบนฐานข้อมูล และวิเคราะห์ สังเคราะห์อย่างสร้างสรรค์
- **ร่วมเรียนรู้** ศึกษา แสวงหาทางเลือก ทางออก นำร่อง ทดลอง และถอดบทเรียน เพื่อปรับปรุงพัฒนา
- **ร่วมกระทำ** หลอมรวมและบูรณาการการดำเนินงาน ภายใต้เป้าหมายเดียวกัน รวมทั้งการร่วมระดมทรัพยากร
- **ร่วมประเมิน** ติดตาม ประเมินและตรวจสอบอย่างเป็นกัลยาณมิตร
- **ร่วมรับผิดชอบ** ยอมรับในผลลัพธ์ หรือผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกระทำ

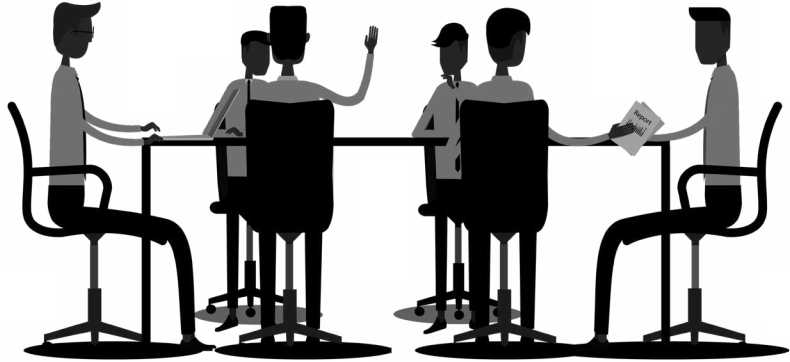
รูปแบบการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ “สมัชชาการศึกษา”

Area base Model

สมัชชาการศึกษา: ร่วมคิด ร่วมเรียนรู้ ร่วมกระทำ ร่วมประเมิน ร่วมรับผิดชอบ
ภายใต้หลักธรรมาภิบาล



องค์ประกอบสมัชชาการศึกษา: องค์ประกอบที่หลากหลาย มีเป้าหมายเพื่อพัฒนา



องค์ประกอบสมัชชาการศึกษา อาจจะประกอบด้วย บุคคล กลุ่มคน หน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในพื้นที่ ร่วมมือกันปรับปรุง และพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพโดยใช้ความร่วมมือจากทุกภาคส่วนประกอบด้วยกลุ่มคน ๓ กลุ่ม ได้แก่ ๑) ผู้ปฏิบัติ ๒) ผู้ทรงคุณวุฒิ ๓) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อาทิ

- ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่
- ผู้แทนจากภาคประชาชน
- ผู้แทนจากเยาวชน
- ผู้แทนจากองค์กรและมูลนิธิ
- ผู้แทนสภาอุตสาหกรรม
- ประชาชนทั่วไป
- ผู้แทนจากพ่อแม่ผู้ปกครอง
- ผู้แทนจากภาคประชาสังคม
- ผู้แทนจากภาคเอกชน
- ผู้แทนสภาหอการค้า
- ผู้แทนสื่อมวลชน

องค์ประกอบสมัชชาการศึกษา: ใครก็ได้ที่มีใจ...จะก้าวไปอย่างยั่งยืน

- **บุคคล** ที่มีคุณสมบัติในการดำเนินงานสมัชชา เป็นบุคคลที่ยอมเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อให้เกิดผลประโยชน์แก่คนส่วนรวม ด้วยความสมัครใจ
- **กลุ่มคน** ที่รวมตัวกันเพื่อทำงานบำเพ็ญประโยชน์ พัฒนาพื้นที่ให้เจริญก้าวหน้า โดยไม่หวังผลประโยชน์ส่วนตน
- **หน่วยงาน** ที่มีผู้บริหารพร้อมทำงานเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมในพื้นที่
- **องค์กรที่เกี่ยวข้องในพื้นที่** ที่งานเกี่ยวข้องกับสภาพปัญหา และแนวทางการพัฒนา
- **ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน** ที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- **ประเด็นความร่วมมือ** บุคลากร งบประมาณ อุปกรณ์เครื่องมือในดำเนินงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม



เริ่มต้น ด้วยคน



๑. เริ่มต้น ด้วยคน

- การหาบุคคลที่มีแนวคิดร่วมกัน มีจิตอาสา
- หาแกนนำที่มีความสามารถร่วมดำเนินการ
- รับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่ายร่วมกัน

๒. ต่อเนื่อง ด้วยประเด็น

- นำประเด็นปัญหาจากการรับฟัง
- มาร่วมกันวางแผนแก้ไข
- ร่วมกันดำเนินการตามแผน

๓. ติดตาม ร่วมแก้ไข

- ดำเนินการแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- ร่วมติดตาม และรายงานผลให้แก่เครือข่าย
- ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนา

เริ่มต้น ด้วยประเด็นทางการศึกษา



๑. เริ่มต้น ด้วยประเด็น

- นำประเด็นปัญหาการศึกษามาพูดคุยกัน
- รับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่ายร่วมกัน

๒. ต่อเนื่อง ด้วยคน

- การหาบุคคลที่มีแนวคิดร่วมกัน มีจิตอาสา
- หาแกนนำที่มีความสามารถร่วมดำเนินการ

๓. ค้นหา แนวทางแก้ไข

- มาร่วมกันวางแผนแก้ไข
- ร่วมกันดำเนินการตามแผน

๔. ติดตาม ร่วมแก้ไข

- ตรวจสอบประเมินแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- ร่วมติดตาม และรายงานผลให้แก่เครือข่าย
- ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนา

กลยุทธ์ในการทำงาน: ทำอย่างไร จึงก้าวไปจนสุดทาง

การจัดตั้งและดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ จำเป็นต้องรับฟังปัญหา ร่วมกัน สร้างทักษะการทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข ซึ่งประกอบด้วยทักษะต่าง ๆ ดังนี้

■ สร้างทักษะการทำงานร่วมกัน

- ทักษะการแสดงความคิดเห็น ทักษะการฟังและการเชื่อมโยงความคิด
- การจัดลำดับปัญหา เร่งด่วน ด่วน ไม่ด่วน
- ทักษะทำงานแบบประสานความร่วมมือ ทักษะการคิดเพื่อคนทั้งมวล
- ทักษะการยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น นักจัดการที่มีอุดมการณ์

■ สร้างทักษะการใช้ข้อมูล

- การใช้ข้อมูล ข่าวสาร ประเด็นปัญหา แนวทางแก้ไข แนวทางพัฒนา
- ทักษะการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลประกอบ

■ สร้างทักษะการคิดวิเคราะห์

- รู้จักการแยกแยะสภาพปัญหา ความเหมือน ความต่าง
- คิดหาสาเหตุ และผล

■ สร้างทักษะการคิดสังเคราะห์

- รู้จักการรวมสภาพปัญหา
- คิดประยุกต์ใช้ คิดสร้างสิ่งใหม่

■ สร้างทักษะการคิดแก้ไขปัญหา

- การยอมรับสภาพปัญหา อะไรคือจุดร่วม
- อะไรต้องทำก่อน และทำหลัง

■ สร้างทักษะการทำเครือข่าย

- การจุดประกาย การขยายแนวคิด แนวร่วม
- การสร้างกระแส ชี้เป้าหมายร่วมสนับสนุน

กรณีศึกษา:

บทเรียนจากสมัชชาสุขภาพ จังหวัดนครปฐม

ผศ.ดร.เกศินี ประทุมสุวรรณ



สมัชชาสุขภาพจังหวัดนครปฐม เริ่มกระบวนการขับเคลื่อนสุขภาวะของคนในจังหวัด ด้วยการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) ให้ดำเนินงานโดยคณะกรรมการจัดสมัชชาสุขภาพจังหวัดนครปฐม (คจ.สจ.) ด้วยการเริ่มต้นที่มีต้นทุนที่ดี มีภาคประชาสังคมที่เข้มแข็ง และทำงานโดยคณะกรรมการฯ ซึ่งถือว่าเป็นการทำงานโดยการมีส่วนร่วมจากทุกหน่วยงานทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง

กระบวนการสมัชชาสุขภาพจังหวัดนครปฐม ใช้คำสรุปย่อว่า “เริ่มด้วยคน ขยายผลด้วยเครือข่าย สำเร็จได้ด้วยกลไก” ถือเป็น “Blue Print” ที่ชัดเจนและมีรายละเอียดแต่ละประเด็นทั้งเรื่อง คน กระบวนการทำงาน กลยุทธ์การทำงาน และเป้าหมายของการดำเนินงาน

๑. เริ่มที่คน : ต้องมองคนให้ขาด คือต้องรู้ว่าคนที่จะทำงานนี้เป็นใคร อยู่ที่ไหน ทำอะไรบ้าง และแยกคนทำงานออกเป็น ๓ กลุ่ม ที่จะเป็นพลังขับเคลื่อนการทำงานคือ

๑) ดาวค้างฟ้า คือผู้มีบารมี มีบทบาทสำคัญและเป็นที่ยอมรับนับหน้าถือตา เป็นพลังปัญญา ให้คำปรึกษา และเป็นกำลังใจให้คนทำงาน

๒) ดาวจรัสแสง คือ กลุ่มคนที่เป็นนักคิด นักพัฒนา นักปฏิบัติ เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนงาน

๓) ดาวรุ่ง คือ กลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีฉายแววว่าจะเข้ามาเป็น “แกนนำ แฉกสอง” มีความสามารถหลากหลาย เก่งด้านไอที ไวต่อข้อมูลสารสนเทศช่วยสนับสนุนงานของแกนนำและพร้อมที่จะมีบทบาทเต็มตัว ในเวลาต่อไป

โดยสรุปของ **การเริ่มต้นที่คน** หมายถึงการค้นหาคูคนเหล่านี้ ปักหมุด Mapping แล้วชวนกันออกมาช่วยคิด ช่วยทำ เปรียบกับข้อความที่ว่า “การร้อยดาวทุกดวงและถักทอรุ้งทุกสายเพื่อการเชื่อมร้อยและสานพลัง” รวมทั้งต้องเข้าใจบทบาทหนุนเสริม โดยมีผู้ประสานงานหรือทีมเลขานุการกิจ เป็นผู้ทำหน้าที่ประสานกับ “คน” ทั้งสามกลุ่ม จึงต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ซึ่งเป็นบทบาทของการหนุนเสริม ไม่ใช่การนำหรือการตาม แต่เป็นการอำนวยความสะดวกและช่วยแก้ปัญหาหรือข้อขัดข้อง เพื่อให้ทุกคน “แสดง” บทบาทของตนเองได้อย่างเต็มที่ และมีประสิทธิภาพ

๒. ขยายผลด้วยเครือข่าย: เครือข่ายเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเชื่อมโยงและขยายผลการดำเนินงาน ถือเป็นกลไกสำคัญในการสื่อสารและทำงาน โดยการ “หาประเด็นร่วม” เพื่อการทำงานร่วมกัน กรณีของสมัชชาสุขภาพจังหวัดนครปฐม เลือกประเด็น “ความสุขของคนนครปฐม” เป็นประเด็นร่วม และมีกิจกรรมในประเด็นย่อยตามพื้นที่และความสนใจต่างๆ เพิ่มขึ้น เช่น “ตลาดสุขใจ วัฒนธรรมสุขศิลป์” เป็นต้น

๓. สำเร็จได้ด้วยกลไก: กลไกสำคัญในการทำงานของสมัชชาจังหวัดนครปฐม คือ กลไกด้านวิชาการ กลไกด้านสื่อสารสังคม และกลไกด้านการติดตามประเมินผล

๑) **กลไกวิชาการ** ใช้องค์ความรู้ สารสนเทศ ที่มีภาววิเคราะห์ สังเคราะห์ และถอดบทเรียน โดยใช้ คณะทำงานเฉพาะกิจ ชุดเล็ก ๆ ประกอบด้วย ทีมเลขานุการกิจและคณะทำงานเชิงประเด็น จัดประชุมแบบไม่เป็นทางการ

เพื่อหารือและติดตามการทำงานอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งมีหลักคิดและหลักการสำคัญคือ “การเคลื่อนด้วยปัญญา นำพาด้วยข้อมูล”

๒) กลไกการสื่อสารสังคม มีโจทย์สำคัญในการทำงาน คือ ทำอย่างไรจะทำได้คนได้รับรู้และมีส่วนร่วมในกระบวนการสมัชชาอย่างกว้างขวาง ในประเด็นต่าง ๆ โดยเชิญสื่อมวลชนให้เข้ามาอยู่ในกระบวนการตั้งแต่เริ่มต้นและบูรณาการงานเข้ากับงานประชาสัมพันธ์ของเครือข่ายต่าง ๆ ที่ทำอยู่แล้ว หลักคิดสำคัญคือ “การใช้สื่อที่หลากหลายเพื่อสร้างแรงบันดาลใจและความเข้าใจร่วม”

๓) กลไกการติดตามประเมิน เป็นเครื่องมือช่วยกำกับทิศทาง ตรวจสอบการดำเนินงาน และประเมินผลการดำเนินงาน หลักคิดคือ “การบริหารโครงการให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ ทั้งงวดงานและงวดเงิน โดยมีระบบติดตามและประเมินภายใน” ทั้งช่วงก่อนเริ่มงาน ระหว่างการดำเนินงานและหลังดำเนินงาน เสร็จสิ้นแล้ว

บทสรุปของสมัชชาสุขภาพจังหวัดนครปฐม คือ การเป็นกลไกการผลักดันนโยบายสาธารณะด้านสุขภาพ หรือทางเลือกเชิงนโยบายที่ก่อให้เกิดการสนับสนุนและแนวทางที่เอื้อต่อการสร้างสุขภาวะของประชาชนไม่ใช่เพียงแค่เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเท่านั้น แต่เป็น “กระบวนการประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” ที่สนับสนุนให้ประชาชนและทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด “ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” และเป็น “ประชาธิปไตยที่ใช้ปัญญา”



กรณีศึกษา:

เครือข่ายสมัชชาการศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

สากล ขวัญทอง



จุดเริ่มต้นของการก่อตั้ง

สิ้นสุดการคัดเลือกครูสอนดี ตามกิจกรรม “สอนเป็น เห็นผล คนยกย่อง” ร่วมกับสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน: สสค. จังหวัดสุราษฎร์ธานีได้รับการคัดเลือกให้เป็นจังหวัดดีเด่นในด้านการประชาสัมพันธ์ กิจกรรมดังกล่าวเป็นการเริ่มต้นของการระดมพลังกำลังทั้งพลังสมองและพลังความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ดังเช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคราชการ ภาคประชาสังคม องค์กรเอกชน เป็นจำนวนมากมาย

ต่อมาในการก่อตัวและการให้ความสนใจของผู้นำในจังหวัดสุราษฎร์ธานี สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน: สสค. ได้ส่งเสริมและสนับสนุนในด้านงบประมาณ โดยร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นเครือข่ายหลักในการประชุมระดมความคิดเห็นเป็นจำนวนหลายครั้งและสมาชิกในที่ประชุมได้มีการตกผลึกความคิดในการพัฒนาการศึกษาโดยผ่านเครือข่ายความร่วมมือของสมาชิกส่วนหนึ่ง เช่น การจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาและการมีงานทำ, การพัฒนาเด็กบกพร่องทางการเรียนรู้ (LD: Learning Disabilities), การจัดทำหลักสูตรพุทธทาสศึกษา และการพัฒนาระบบกลไกและ

แนวทางการหนุนเสริมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาผู้เรียน (PLC: Professional Learning Community)

ต่อมาแนวคิดในการก่อตั้ง**สมัชชาการศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี**ได้มีการขยายผลมากขึ้นโดยให้มีการสมัครสมาชิกสมัชชาและมีการเชิญชวนผู้ที่มีความสนใจให้เข้าร่วมมาเป็นสมาชิก แต่ถึงอย่างก็ตามมีจำนวนสมาชิกเกือบ ๓๐๐ คน เมื่อพิจารณาบุคคลที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกยังไม่ค่อยครอบคลุมเครือข่ายในระดับพื้นที่เท่าที่ควร ผู้ดำเนินการจึงได้รวมคนกลุ่มเล็กๆ ทำงานร่วมกับสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน : สสค. มาอย่างต่อเนื่อง ใน ๔ ประเด็นข้างต้นดังกล่าว

เมื่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้มีการระดมความคิดเห็นเพื่อหาแนวทางการจัดตั้งสภาการศึกษาจังหวัด สุราษฎร์ธานีก็ได้ให้ความสนใจโดยเฉพาะนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี (นายทองศักดิ์ ทวีทอง) ซึ่งก็ได้รับเป็นเจ้าภาพร่วมในการประชุมรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ ๑ เมื่อปลายเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ ที่ผ่านมา

ในส่วนของสมัชชาการศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นหน่วยงานในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นหน่วยงานเลขานุการ ในการดำเนินการประชุมในกิจกรรมดังกล่าว เช่น การจัดทำ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์การศึกษาเชิงพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี หรือการทำกิจกรรมร่วมกับสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน: สสค. เป็นต้น ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อเป็นศูนย์รวมของบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน
๒. เพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษา
๓. เพื่อเสนอแนะการจัดการศึกษาต่อระดับกลาง

การดำเนินงานของเครือข่ายสมัชชาการศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้ดำเนินการประชุม ๒ - ๓ ครั้งแล้ว เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะและความคิดเห็นปัญหาและแนวทางในการพัฒนาเด็ก เยาวชน คนสุราษฎร์ธานี ผ่านการจัดทำร่างยุทธศาสตร์การศึกษาเชิงพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓)

ส่วนยุทธศาสตร์สมัชชาการศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งคณะทำงานได้นำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี และได้รับการแก้ไข ณ ปัจจุบันได้กำหนดไว้ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาเด็ก เยาวชน คนสุราษฎร์ธานี ให้เป็นคนดี (มี ๔ แนวทางการพัฒนาและ ๔ ตัวชี้วัด)
๒. ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกระดับ (มี ๙ แนวทางการพัฒนาและ ๖ ตัวชี้วัด)
๓. ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพและมีจิตสาธารณะ (มี ๖ แนวทางการพัฒนาและ ๖ ตัวชี้วัด)

สรุปการจัดตั้งสมัชชาการศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ขณะนี้จังหวัดสุราษฎร์ธานีอยู่ในช่วงสำคัญในการคัดเลือกคณะกรรมการสมัชชาการศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งในระยะเริ่มต้น นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี รับผิดชอบที่เป็นประธานสมัชชาการศึกษา เพื่อจะได้ร่วมกันในการทำงาน เพราะการทำงานแบบสั่งการแนวตั้งตามที่เคยทำๆ กันมาเพียงทางเดียวคงใช้ไม่ได้อีกต่อไป เพราะทำให้มีปัญหาด้านการศึกษาตามที่ทราบกันอยู่ การค้นหาวิธีการบริหารจัดการใหม่ระดับพื้นที่ จึงเป็นเรื่องสำคัญอันจะนำไปสู่การร่วมมือกันพัฒนาสมัชชาการศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานีให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

เครือข่ายสมัชชาการศึกษา จังหวัดสุรินทร์

ประเด็น/รูปแบบการขับเคลื่อน

จังหวัดสุรินทร์ ใช้ประเด็น “การดูแลเด็กออกกลางคัน” ใช้เป็นประเด็นในการขับเคลื่อนโดยคณะกรรมการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ โดยมีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์เป็นหน่วยประสานความร่วมมือ ซึ่งใช้กลไกปัญหาภาคีติดตามช่วยเหลือและเฝ้าระวังเด็กออกกลางคันในระดับตำบล เป็นกลไกในการขับเคลื่อน

ผลงานที่น่าสนใจ

๑. พัฒนาระบบข้อมูลติดตามและเฝ้าระวังเด็กออกกลางคันที่เชื่อมโยงข้อมูลจากสถานศึกษาในระดับตำบลสู่จังหวัดเป็นเครื่องมือป้อนสู่กลไกติดตามช่วยเหลือเด็กออกกลางคัน

๒. ใช้กลไกความร่วมมือ ๕ ภาคส่วน (เด็กพ่อแม่ผู้ปกครอง หน่วยจัดการศึกษา หน่วยสนับสนุนการศึกษา องค์การเอกชน มูลนิธิ ติดตามเฝ้าระวังให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้เข้าศึกษาต่อและระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้ได้รับการฝึกอาชีพ

๓. จัดตั้งสมัชชาการศึกษาตำบลใน ๒๐ ตำบลนำร่องพัฒนาเป็นสมัชชาการศึกษาจังหวัดที่สนับสนุนการดำเนินงานของศึกษานิเทศก์จังหวัด

รูปแบบกลไกปัญหาภาคี ประกอบด้วย



ภาคีเชียงใหม่เพื่อการปฏิรูป

ความเป็นมา

ภาคีเชียงใหม่เพื่อการปฏิรูปการศึกษา เกิดจากการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีภารกิจสำคัญคือ “การจัดการศึกษา” เพื่อ ดูแลคุณภาพชีวิตคนเชียงใหม่ทุกคนในพื้นที่รับผิดชอบทั้งจังหวัด ได้ตระหนักในวิกฤตปัญหาการศึกษาและห่วงใยต่อคุณภาพของเด็กเยาวชนเชียงใหม่ จึงได้ได้เปิดพื้นที่การมีส่วนร่วม หาทางออก โดยเป็นแกนกลางประสานงานทุกภาคส่วนในพื้นที่จัดเวที “ก้านศึกษาเชียงใหม่ ปัญหาและทางออก” เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖ และได้จุดประเด็นนำสู่เวทีย่อยระดับต่างๆ อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งถักทอเชื่อมโยงเครือข่ายผู้สมัครใจ จนก่อเกิดเป็นภาคีเชียงใหม่เพื่อการปฏิรูปการศึกษาขึ้น ในวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๗ ซึ่งมีภาคีเครือข่ายจำนวน ๙๙ องค์กร ๒๖ บุคคล โดยที่ประชุมเห็นชอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่เป็นหน่วยเลขานุการภาคี ตั้งแต่นั้นมา

พันธกิจและบทบาทของภาคี

๑. กลไกสนับสนุน ผลักดัน ขับเคลื่อนระดับหลักการ ทิศทางนโยบายและเป้าหมายสูงสุด

๒. ร่วมเวทีบูรณาการแลกเปลี่ยน แบ่งปันข้อมูล ความรู้ประสบการณ์และแนวคิดวิธีการปฏิบัติใหม่ๆ

๓. สนับสนุนและเสริมแรงกลไก่อย/คณะทำงานชุดต่างๆ ภายใต้บทบาทหน้าที่ประสานเชื่อมโยงและสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่

มุ่งตอบโจทย์ปัญหาพื้นที่เชียงใหม่

๑. ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและคุณภาพนักเรียน

๒. ไม่มีเอกภาพในการบริหารการศึกษา ต่างคนต่างทำ

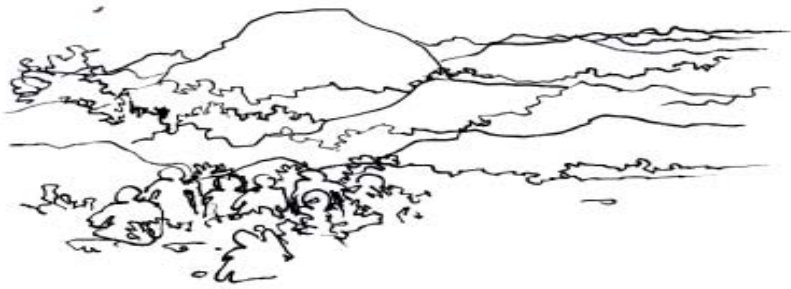
๓. บริบทการเปลี่ยนแปลงและต้นทุนของเชียงใหม่

๔. ภาคประชาชน/สังคมไม่รู้ ไม่มีโอกาสร่วมรับผิดชอบ

กรณีศึกษา:

บทเรียนจากโครงการจังหวัดปฏิรูปการเรียนรู้ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

อ่อนศรี ศรีอัมพร



เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้จัดพิธีมอบรางวัลเชิดชูเกียรติ “ครูสอนดี” จำนวน ๘๒ คน และ “ครูสอนดี” จากการคัดเลือกของสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) ตามโครงการสังคมไทยร่วมกันคืนครูให้ศิษย์ จากผลการศึกษาของธนาคารโลก มาตรการสำคัญในการพัฒนาการศึกษา คือการยกระดับคุณภาพครูโดยตั้งเป้าหมายที่สังคมคาดหวังและขีดความสามารถที่ต้องการจาก “ครู” และการพัฒนาวิชาชีพครูให้ครูเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

สิ่งที่ตระหนักได้ในขณะนั้น คือ ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำทั้งในภาพรวมของประเทศไทยและระดับจังหวัดของแม่ฮ่องสอน จึงเกิดคำถามว่า จะทำอย่างไรดี และโดยที่ตัวเองในตำแหน่งประชาสัมพันธ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งรับผิดชอบเรื่องครูสอนดีตั้งแต่เริ่มต้น จึงหารือท่านผู้ว่าราชการจังหวัดให้หาประธานกรรมการพิจารณาคัดเลือกครูสอนดี เสนอชื่อแต่งตั้ง ออกคำสั่งลงนามโดยผู้ว่าราชการจังหวัด จนเสร็จสิ้นกระบวนการได้ครูสอนดีที่สมศักดิ์ศรี ด้วยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน จึงคิดว่าจะต้องใช้ประโยชน์จาก “ครูสอนดี” เป็นกลไกเริ่มต้นพัฒนาการศึกษาของจังหวัด

จากนั้นได้จัด “เวทีสมัชชาครูสอนดี” โดยเชิญครูสอนดีที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ทุกอำเภอ มาร่วมประชุม มีโจทย์ชวนกันคิดว่าในบริบทของพื้นที่ อะไรคือจุดเด่นด้านการศึกษา สิ่งใดคือปัญหา และเราจะมีแนวทางแก้ไขปัญหา พัฒนาการศึกษาศึกษาของเด็กเยาวชนได้อย่างไร ในเวทีนี้เองได้พบกับคนดี คนเก่ง ผู้มีอุดมการณ์ ในการทำงานการศึกษามารวมตัวกัน เล่าเรื่องความสำเร็จในงานตัวเอง แลกเปลี่ยนประสบการณ์ การแก้ไขปัญหา ฯลฯ ทุกคนที่ได้มีโอกาสเรียนรู้ระหว่างกัน หลายคนบอกว่า “น่าจะจัดให้มีเวทีแบบนี้มาตั้งนานแล้ว” จึงได้รวบรวมข้อมูลและความคิดเห็นเป็นฐานตั้งต้นไว้

ครั้งต่อมาได้จัดประชุมเวที “เครือข่ายสมัชชาการศึกษา” โดยระดมภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในแต่ละอำเภอ เชิญหน่วยงานภาครัฐ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน อปท. เอกชน ประชาชน ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา ชมรม/สมาคมผู้ปกครอง สื่อมวลชน และสภาเด็กเยาวชนในมิติของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อผลผลิตทางการศึกษา ในครั้งนี้ไม่มีใครปฏิเสธว่า “ฉันไม่เกี่ยวข้องด้วย” จึงเกิดความร่วมมือ ร่วมใจ ช่วยกันถอดบทเรียน ลำดับความจำเป็นของปัญหา สิ่งใดแก้ไขได้ด้วยภาคีเครือข่าย ประเด็นใดต้องให้ภาครัฐดำเนินการแก้ไขพัฒนาเป็นการร่วมด้วยช่วยกันอย่างต่อเนื่องตลอดมา จนวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ เกิดเวทีสมัชชาการศึกษา ณ วิทยาลัยชุมชน โดยการสนับสนุนงบประมาณจาก สสค. ได้ผลผลิตคือ **แผนปฏิรูปการเรียนรู้ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน** ระยะ ๑ ปี และต่อเนื่องบนฐานการมีส่วนร่วมที่มุ่งสู่การบรรลุ “ภาพความสำเร็จ” โดยผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน (นายพิพัฒน์ เอกภาพันธ์) ได้กำหนดการศึกษาเป็นวาระของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ยุทธศาสตร์เชิงรุกและการจัดตั้งสภาการศึกษา สมัชชาปฏิรูปการศึกษาอย่างเป็นทางการ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

สรุป : เริ่มจากปัญหา ค้นหาครูสอนดี จัดเวทีแลกเปลี่ยน รวบรวมข้อมูล สร้างเครือข่ายสมัชชาการศึกษา นำสู่แผนปฏิรูปการเรียนรู้ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน วาระแห่งจังหวัดแม่ฮ่องสอน

กรณีศึกษา:

โครงการนำร่อง “จังหวัดประชาคมปฏิรูปการเรียนรู้” (Empowering Reform Provinces) จังหวัดสตูล

ดร.นवलพรรณ วรรณสุธี



■ **แนวทางการสร้างกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษา** ซึ่งเป็นการสร้างเครือข่ายทั้งในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัดได้ดำเนินการ ดังนี้

■ **ลงพื้นที่ศึกษาชุมชนอย่างรอบด้าน** เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจคัดเลือกชุมชน ทำให้เข้าถึงความรู้และความจริงในชุมชนซึ่งอาจมีความซับซ้อนและความละเอียดอ่อนที่ต้องใช้ฐานความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมาช่วย อีกทั้งต้องตรวจสอบทบทวนทั้งวรรณกรรมและความรู้ที่เกี่ยวข้องที่สำคัญ คือต้องเข้าใจสังคมของชุมชนและวิถีชีวิตของชุมชน จึงจะสามารถเลือกชุมชนที่มีองค์ประกอบตรงตามความต้องการ

■ **ค้นหาบุคคลที่จะเป็นแกนนำในพื้นที่** โดยพิจารณาจากบุคคลที่คนในชุมชนให้ความไว้วางใจ ศรัทธาและเชื่อถือ ซึ่งควรมีมากกว่า ๑ คน แต่ไม่ควรมากเกินไป เพื่อกระจายตามความหลากหลายของชุมชนนั้น ๆ แล้วอธิบายทำความเข้าใจถึงการมาพื้นที่เพื่อหาเครือข่ายความร่วมมือว่ามีความเป็นมาอย่างไร หากร่วมมือแล้วจะดำเนินการร่วมกันอย่างไร ชุมชนจะได้ประโยชน์อะไร เมื่อเข้าใจตรงกันแล้วแกนนำกลุ่มนี้จะเป็นผู้ช่วยสร้างเครือข่ายความร่วมมือให้ขยายออกไปอย่างครอบคลุมและหลากหลาย โดยใช้วิธีการแนะนำต่อ (Snowball Techniques)

■ **ข้อสำคัญคือ** เมื่อได้กลุ่มคนทั้งที่เป็นแกนนำและแนวร่วม ต้องพูดคุยเพื่อ**ความชัดเจนร่วมกันอีกครั้ง** โดยสอบถามความสมัครใจว่าทุกคนเต็มใจที่จะแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างกันหรือทำกิจกรรมร่วมกัน เพราะบางครั้งการได้มาของเครือข่ายในครั้งแรกอาจได้มาเพราะอำนาจแฝง ความเกรงใจ ฯลฯ เมื่อได้กลุ่มเครือข่ายที่สมัครใจจะช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นและคาดว่าจะเกิดความยั่งยืนในอนาคต ดังนั้นในระยะเริ่มแรกจึงไม่จำเป็นต้องใช้กลุ่มคนขนาดใหญ่มากนัก เพื่อการขับเคลื่อนที่มีประสิทธิภาพ

■ **จัดรูปแบบ/จัดระเบียบโครงสร้างของเครือข่าย** ให้เหมาะสมตามโครงสร้างของเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากชุมชนใดเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมต้องหาเครือข่ายให้ครอบคลุมเพื่อสร้างความสามัคคีและความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชนนั้น บางครั้งชุมชนอาจมองว่าเกิดความเหลื่อมล้ำ หากเลือกมาเพียงบางกลุ่ม อาจเกิดความขัดแย้งได้ สำหรับรูปแบบหรือโครงสร้างของเครือข่ายที่จะทำงานร่วมกันควรพิจารณาจากความรู้ ความเชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา **ไม่ใช่ผู้ที่ได้รับผิดชอบจัดการศึกษาเท่านั้น** แต่เป็นทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่จะร่วมกันพัฒนาการศึกษาของคนในพื้นที่ในทุกระบบและทุกระดับการศึกษา เพื่อมุ่งแก้ปัญหาในพื้นที่ตามบริบทของแต่ละพื้นที่

■ **ให้อิสระทางความคิดแก่ทุกคนที่เข้าร่วมกิจกรรมในเครือข่าย** มีอิสระสามารถเสนอแนะ ให้ข้อคิดเห็นอย่างหลากหลาย รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

■ **เครือข่ายในแต่ละชุมชน** จะมีการเลือกผู้นำในเครือข่ายของตนขึ้นมาเพื่อเป็นผู้ประสานงานหลัก บางครั้งการพูดคุยทำความเข้าใจในบางกิจกรรมสมาชิกเครือข่ายไม่สามารถเข้าร่วมได้ทั้งหมด แต่ต้องมีตัวแทนที่รับรู้ข้อมูลการขับเคลื่อนแบบตลอดแนว ทั้งยังเป็นการสร้างผู้นำในชุมชนนั้นๆ ด้วย

■ **ร่วมกันตั้งเป้าหมายการดำเนินงานกิจกรรม** โดยสมาชิกในเครือข่ายร่วมกันระดมความคิดเห็น เริ่มต้นจากสภาพปัจจุบันและปัญหาในพื้นที่ของตนเอง แล้วช่วยกันสรุปและจัดลำดับความสำคัญว่าจะเริ่มต้นในการแก้ปัญหาในเรื่องใดก่อน เมื่อได้ประเด็นแล้วจึงร่วมกันคิดวางแผนในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาว่า



จะดำเนินการอย่างไร ใครมีบทบาทหน้าที่อะไร ในขั้นตอนไหนบ้าง

■ **ร่วมกันคิดกิจกรรมการแก้ปัญหาหรือพัฒนา** และแบ่งบทบาทหน้าที่ ซึ่งให้แต่ละคนพิจารณาสมัครใจรับบทบาทหน้าที่ตามที่ถนัดและต้องการ

พัฒนาศักยภาพของสมาชิก โดยให้ความรู้เพิ่มเติมพัฒนาทักษะสร้างความมั่นใจและความเข้มแข็ง ตลอดจนเสริมศักยภาพการทำงานของเครือข่ายตามบทบาทหน้าที่ที่สมาชิกต้องการ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลสารสนเทศ แบ่งปันประสบการณ์การทำงานระหว่างสมาชิกในเครือข่ายและร่วมมือกันทำงาน แบ่งปันและแลกเปลี่ยนเล่าประสบการณ์การใช้เครื่องมือดำเนินงานระหว่างเครือข่าย

■ **แสวงหาหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่สามารถสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่าย** เพื่อเสริมสร้างและอำนวยความสะดวกการทำงานของเครือข่ายให้มีการดำเนินงานอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง

■ **นำเสนอข้อมูลการดำเนินงานของเครือข่ายต่อสาธารณชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง** ในการกำหนดนโยบายในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับตำบล อำเภอ จังหวัด จนถึงระดับชาติ.

สรุป : ศึกษาชุมชน ค้นหาแกนนำ ทำความเข้าใจ จัดโครงสร้างให้เหมาะสม มีอิสระทางความคิด เลือกผู้นำเป็นผู้ประสานงาน ตั้งเป้าหมายที่จะทำ ร่วมคิดร่วมทำ พัฒนาต่อเนื่อง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสวงหาการสนับสนุน และนำเสนอข้อมูลต่อสาธารณะ

สรุปขั้นตอนหลักในการดำเนินงานสมัชชาการศึกษา

■ **เริ่มที่คน: “ขอเพียงคนมีใจ พร้อมใช้เวลา”**

คนบางคนอยู่กับปัญหา แต่ไม่เป็นปัญหา คนบางคนเห็นปัญหา แต่ไม่ใส่ใจเป็นธุระ สมัชชาการศึกษาในระดับพื้นที่ อาจเริ่มต้นจากการพูดคุยกันของคนเพียงไม่กี่คนที่เห็นปัญหาและต้องการเห็นการเปลี่ยนแปลง ... แม้จะเป็นเพียงคนตัวเล็กตัวน้อย

■ **คนสร้างฝัน: “จุดประกาย สร้างเครือข่าย ขยายแนวร่วม”**

จากคนกลุ่มเล็กๆ เป็นสิบ จากสิบเป็นร้อย จากร้อยเป็นพัน เราจะร่วมกันฝันถึงอนาคตของลูกหลาน และคุณภาพการศึกษา ... เพื่อคนทุกคนในพื้นที่

■ **ค้ำประเด้นร่วม: “คัดกรอง เลือกสรร ยกย่องประเด้นสาธารณะ”**

ปัญหาการศึกษามีมากมาย ล้วนเกี่ยวพัน ซับซ้อน การหยิบยกและถกเถียง จะช่วยให้เกิดการคัดกรองและแยกแยะ กลายเป็น “ประเด้นร่วม” ที่พร้อมซึ้ง ให้ทุกภาคส่วนมาร่วมคิด ร่วมทำ

■ **ร้อยมือ ร้อยดวงใจ: “ร่วมด้วย ช่วยกัน สร้างสรรค์วาระของพื้นที่เพื่อการศึกษาแบบมีส่วนร่วม”**

- ภาควิชาการ คลังข้อมูล/องค์ความรู้
- ภาครัฐ/ราชการ นโยบาย/สนับสนุนงบประมาณ
- ภาคเอกชน เอื้อเพื่อทรัพยากร
- ภาคประชาสังคม สร้างกลไกการมีส่วนร่วม
- ภาคประชาชน ขับเคลื่อนพลังพลเมือง

จากวาระของพื้นที่... สู่การขับเคลื่อน

“วาระของพื้นที่เพื่อการศึกษาแบบมีส่วนร่วม” คือ “ข้อตกลงร่วม” ที่เป็นลายลักษณ์อักษรของทุกภาคส่วนในประเด็นใดประเด็นหนึ่ง ทุกภาคส่วนจึงมีหน้าที่ พันธะสัญญา และความรับผิดชอบที่จะฝ่าฟันไปถึงเป้าหมายร่วมกัน

สำหรับผู้มีพลังใจ: พร้อมก้าวไปอย่างยั่งยืน

ภาพอนาคตสมัชชาการศึกษา

เป็นที่ยอมรับอย่างไม่มีข้อสงสัยว่า **“การศึกษา”** เป็นเครื่องมือและกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพชีวิตในทุกด้าน

การจัดการศึกษาที่จะบรรลุถึงเป้าหมายดังกล่าว ต้องอาศัยสรรพกำลังจากทุกภาคส่วนของสังคม เพราะลำพังแต่ครูและนักวิชาการ ไม่สามารถทำให้การศึกษาชาติเดินไปสู่เป้าหมายได้ ไม่ว่าจะด้วยผลเชิงประจักษ์ที่ปรากฏให้เห็นในปัจจุบัน ระดับคุณภาพการศึกษาที่ตกต่ำเมื่อเทียบกับนานาชาติ ปัญหาหลากหลายที่มาจากวงจร “โง่ จน เจ็บ” เกิด “คำถาม” ที่ไม่เฉพาะผู้มีหน้าที่ด้านการศึกษาเท่านั้น แต่เป็นทุกคนต้องใคร่ครวญและคิดต่อยอดคือ **ทำไมปัญหาการศึกษายังเกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่า แม้จะทุ่มเทงบประมาณจำนวนมหาศาล แม้จะมีคนเก่งเต็มบ้าน ผู้จบการศึกษาสูงมากมายเต็มเมือง?**

คำตอบหนึ่งคือ “ก็เราแก้ปัญหามิถูกทางนะสิ” แม้จะเป็นคำตอบที่น่าเจ็บปวด แต่การยอมรับว่าเรามี “ปัญหา” จะเป็นจุดเริ่มต้นของการ “แก้ปัญห” ด้วยเหตุนี้ “สมัชชาการศึกษา” จึงน่าจะเป็น “คำตอบ” เพราะเป็นกระบวนการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญห และพัฒนาคุณภาพการศึกษา ร่วมรับผลในทุกระดับทุกระบบ โดยมีความเป็น “หุ้นส่วน” ที่เท่าเทียมกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร

การแก้ปัญห การกำหนดเป้าประสงค์ และผลลัพธ์ทางการศึกษาให้แก่คนรุ่นหลัง เป็นหน้าที่ร่วมกันของทุกคนในสังคม เพราะการกำหนดระบบจัดการการศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้อง ตรงความต้องการอย่างแท้จริง เป็นหน้าที่ของทุกคนโดยเท่าเทียมกัน

ถ้าเราไม่ร่วมด้วยช่วยกันทำการศึกษาให้ดี เพื่ออนาคตของชาติแล้วใครกันจะทำให้เรา?



การศึกษามีคุณภาพ เกิดจากความร่วมมือจากทุกภาคส่วนร่วมกันขับเคลื่อนงานการศึกษา ได้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของทุกคนในพื้นที่ให้มีความสุขตามอัตภาพของตนเอง

การศึกษาของไทย เป็นการศึกษาของคนทุกคน จากการประสานพลังร่วมกันของทุกภาคส่วนในพื้นที่ เพื่อร่วมเรียนรู้ และร่วมแก้ปัญห นำไปสู่การคิดค้นสร้างสรรค์ นวัตกรรมทางการศึกษาจากภูมิปัญญาของคนไทยในท้องถิ่น เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในบริบทของความเป็นไทย

บุคคล กลุ่มคน หน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษาในพื้นที่ร่วมมือกันปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพโดยใช้ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

เอกสารอ้างอิง

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย (๒๕๕๘). **เริ่มด้วยคน ขยายผลด้วยเครือข่าย สำเร็จได้ด้วยกลไก สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย**. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.

เอกสารสรุปสาระการประชุมประดมความคิด เรื่อง “การจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือและสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย” วันที่ ๒๕ - ๒๖ เมษายน ๒๕๕๙ ณ ห้องปิ่นมณฑล โรงแรมเอส ดี อเวนิว กรุงเทพฯ.

เอกสารสรุปสาระการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การจัดทำแนวทางการจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือและสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย” ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ณ ศูนย์ฝึกอบรมงานอภิบาล “บ้านผู้หว่าน” จังหวัดนครปฐม.

ภาคผนวก

(ร่าง)
ประกาศ
การจัดตั้งสมัชชาการศึกษาจังหวัด...

พ.ศ. ๒๕๕๙

.....

ตามนัยรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันสนับสนุนให้ทุกภาคของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิรูปการศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของจังหวัดตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ดังนั้นเพื่อให้เกิดแนวทางในการดำเนินงานการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ในระยะเริ่มต้น จึงเห็นสมควรจัดตั้ง “สมัชชาการศึกษาจังหวัด...” ให้มีสถานที่ตั้ง ณ เลขที่..... ถนน ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

การจัดตั้งสมัชชาการศึกษาจังหวัด...มีวัตถุประสงค์

๑. เพื่อรวบรวมบุคคล กลุ่มบุคคลที่ต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการศึกษาของจังหวัด

๒. เพื่อระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นทางเลือกในการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการศึกษาของจังหวัดให้แก่คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด

๓. เพื่อการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย เสนอปัญหาและความต้องการของประชาชนต่อการปฏิรูปการศึกษา

๔. สนับสนุนและส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่เน้นการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทั้งระบบ

๕. เสริมสร้างและยกย่องเชิดชูเกียรติ บุคคลองค์กร สถานศึกษาและผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการศึกษาของจังหวัดให้มีขวัญกำลังใจในการดำเนินงาน

การจัดตั้งสมัชชาการศึกษาจังหวัด...ในระยะเริ่มต้นสมควรให้มีองค์ประกอบจากบุคคลที่เป็นตัวแทนจากทุกภาคส่วนของสังคมในจังหวัด ให้มีสัดส่วนตัวแทนจากหน่วยงานต่างๆ ให้ใกล้เคียงกัน ดังนี้

๑) ที่ปรึกษา ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา

๒) ตัวแทนจากสถาบันทางสังคม ประกอบด้วย (๑) ตัวแทนจากสถาบันศาสนา (๒) ตัวแทนจากสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษา (๓) ตัวแทนจากสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา (๔) ตัวแทนจากเยาวชน (๕) ตัวแทนจากพ่อแม่และผู้ปกครอง (๖) ตัวแทนจาก ... ฯลฯ

๓) ตัวแทนจากหน่วยงานเกี่ยวข้อง ประกอบด้วย (๑) ตัวแทนจากภาคประชาสังคม (๒) ตัวแทนจากองค์กร มูลนิธิเอกชน (๓) ตัวแทนจากสภาหอการค้า (๔) ตัวแทนจากเกษตรกร (๕) ตัวแทนจากสภาอุตสาหกรรม (๖) ตัวแทนจากสภาวัฒนธรรม (๗) ตัวแทนจากสภาวัฒนธรรม (๘) ตัวแทนจากสถาบันการศึกษาทางเลือก... ฯลฯ

เพื่อทำหน้าที่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสมัชชาการศึกษาจังหวัดให้บรรลุตามเป้าหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ เดือน..... พ.ศ. ๒๕๕๙

(.....)

ผู้ว่าราชการจังหวัด...

ข้อสรุปจากการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น ในระดับภูมิภาค เรื่อง “แนวทางการดำเนินงานสมัชชาการศึกษา” ในระดับจังหวัด



สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้จัดทำ “(ร่าง) แนวทางการดำเนินงานสมัชชาการศึกษา” ในระดับจังหวัด และได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นในระดับภูมิภาค ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ผู้เข้าร่วมประชุมจาก ๓๘ จังหวัด) ระหว่างวันที่ ๓๐ มิถุนายน – ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๒ ที่จังหวัดเชียงใหม่ (ผู้เข้าร่วมประชุมจาก ๓๙ จังหวัด) ระหว่างวันที่ ๒๘ – ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙ รวมมีผู้เข้าร่วมการประชุมครอบคลุมทั้ง ๗๗ จังหวัด ข้อสรุปจากการประชุมผู้แทนจากทุกภาคส่วนเห็นด้วยและเสนอแนะว่า “**เครือข่ายความร่วมมือในการจัดตั้งสมัชชาการศึกษาควรเกิดจากฐานรากของสังคมและมาจากความร่วมมือจากทุกองค์กรทุกภาคส่วน มิใช่หน้าที่เฉพาะของกระทรวงศึกษาธิการเท่านั้น**”

ดังนั้น การใช้กลไก “สมัชชาการศึกษา” เป็นกลไกขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในระดับพื้นที่ ลำดับขั้นตอนการจัดตั้งสมัชชาการศึกษา ในเอกสาร “แนวทางการดำเนินงานสมัชชาการศึกษา” นั้น แบ่งขั้นตอนการดำเนินงานสมัชชาการศึกษา

เป็น ๓ ระยะ ได้แก่ ๑) ระยะเตรียมการ ๒) ระยะทดลอง และ ๓) ระยะพัฒนารายละเอียด ดังนี้

๑) ระยะเตรียมการ เป็นการเตรียมการจัดตั้ง เริ่มตั้งแต่การกำหนดวิธีการจัดตั้งองค์กร โครงสร้าง บทบาทหน้าที่ บุคลากร และจัดให้มีการประชุม/ปรึกษาหารือทุกภาคส่วน โดยนำประเด็นปัญหาทางการศึกษาเข้าสู่วาระการประชุมระดับจังหวัด ระดับหน่วยงาน และระดับชุมชน รวมทั้งให้มีการระดมทรัพยากรในการดำเนินการสมัชชาการศึกษาจังหวัด และกำหนดบทบาทสมัชชาการศึกษาจังหวัด เป็นหน่วยสนับสนุนและเติมเต็มการจัดการศึกษาของภาครัฐ แต่สามารถพึ่งพาและจัดการตนเองได้ โดยใช้บุคลากรที่มีจิตอาสา หรือตัวแทนจากตัวแทนจากทุกภาคส่วน ทั้งภาคประชาชน ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน ภาคสภาอุตสาหกรรมจังหวัด สภาหอการค้า สภาวัฒนธรรม องค์การทางศาสนา องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการ

๒) ระยะทดลอง การขับเคลื่อนเป็นการศึกษาสภาพปัญหาตามบริบทของแต่ละจังหวัด และรวบรวมข้อมูล และจัดทำฐานข้อมูลของจังหวัด เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหา รวมทั้งจัดทำแผนกลยุทธ์ในการทำงานและวิธีการขับเคลื่อนเพื่อการแก้ปัญหาในแก้ไขปัญหา การกำหนดตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์และเป้าหมาย การกำหนดยุทธศาสตร์/มาตรการ/งบประมาณ/ระยะเวลา และการวางแผนการติดตามและประเมินผลความสำเร็จ จากนั้นจึงนำแผนงานไปดำเนินการทดลองและปรับปรุงแก้ไข

๓) ระยะพัฒนา เมื่อการทดลองผ่านไปแล้ว จะเป็นการพัฒนาเพื่อสร้างความยั่งยืน ซึ่งเป็นการเผยแพร่ความสำเร็จ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมัชชาการศึกษาทั้งในและนอกประเทศ การสร้างเครือข่ายรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย การมีโครงการ/กิจกรรมที่น่าสนใจและมีความสำคัญตอบสนองตามความต้องการของผู้รับบริการ และสร้างความตระหนักให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาคราชการ ภาคธุรกิจ ชุมชน ท้องถิ่น ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาการศึกษา

ข้อสรุปแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างภาคีเครือข่าย ความร่วมมือเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาตลอดชีวิต

แนวคิด

การศึกษาเกิดขึ้นพร้อมกับชีวิตและดำเนินควบคู่ไปกับวิถีชีวิตของบุคคล เป็นการศึกษาตลอดชีวิต ในปี ค.ศ. ๑๙๖๐ ยูเนสโก (UNESCO) ได้จัดประชุมนานาชาติว่าด้วยการศึกษาผู้ใหญ่ หรือ World Conference on Adult Education ที่กรุงมอนทรีออล ประเทศแคนาดา ได้มีการกล่าวถึง “การศึกษาตลอดชีวิต” (Lifelong Education) เป็นครั้งแรก ต่อมา ปี ค.ศ.๑๙๗๐ “การศึกษาตลอดชีวิต” ได้ถูกเลือกให้เป็นเรื่องหลักที่จะนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้โดยได้จัดพิมพ์หนังสือชื่อ An Introduction to Lifelong Education เพื่อเผยแพร่แนวคิดของการศึกษาตลอดชีวิต เป็นการศึกษาานานาชาติ และ ปี ค.ศ.๑๙๗๒ “การศึกษาตลอดชีวิต” ได้ถูกนำมาเป็นแนวคิดหลักสำหรับการวางแผนนโยบายทางการศึกษาของประเทศต่างๆ ทั่วโลก ซึ่งมีแนวคิดสรุปได้ว่า “การศึกษาตลอดชีวิตเท่านั้นที่จะนำไปสู่คนเป็นคนที่สมบูรณ์”

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ... ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ ได้วางหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องตามมาตรา ๕๔ “...รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตและจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล...การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตนและมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ...”

กลุ่มวิจัยและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ สำนักส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือและสมัชชาทางการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงได้นำ

แนวคิดเรื่องการศึกษาตลอดชีวิตมาใช้เป็นประเด็นในการขับเคลื่อนสมัชชาการศึกษาโดยคณะทำงานเสริมสร้างและส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาได้ยกร่างเอกสารแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาตลอดชีวิต และได้นำเอกสารไปรับฟังความคิดเห็นในการประชุมเชิงปฏิบัติการที่จังหวัดสุรินทร์ เมื่อวันที่ ๕ - ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙ และที่จังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ ๙ - ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

สาระโดยสรุปของเอกสารแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาตลอดชีวิต มีดังนี้

๑. การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อให้ประชาชนตั้งแต่ก่อนเกิดจนถึงตายมีสิทธิและโอกาสรับบริการการศึกษาตลอดชีวิตและพัฒนาทักษะอาชีพอย่างต่อเนื่อง โดยบูรณาการการศึกษาทุกระดับหรือรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งที่เหมาะสมตามความต้องการและความจำเป็นของผู้รับบริการจึงเป็นประเด็นสำคัญสมควรแก่การปฏิรูปอย่างเร่งด่วนโดยมีเป้าหมายในการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ดังนี้

- เป็นการศึกษาเพื่อทางรอด เพื่อชีวิต สังคม ความมั่นคง และความมั่งคั่งของชาติอย่างยั่งยืน และพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง
- เป็นการพัฒนาประชาชนทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ ที่ความเชี่ยวชาญตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ สามารถดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- เป็นการศึกษาเพื่อภูมิสังคมและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ทั้งระดับท้องถิ่น ประเทศและสากล
- ให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนในการจัดการศึกษาตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ
- เป็นการส่งเสริมและพัฒนาภาคีเครือข่าย ในการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ได้เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงตามนโยบายของชาติ
- เป็นการดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนความร่วมมือ

รูปแบบต่างๆ และสร้างแรงจูงใจในการจัดบริการทางการศึกษาตลอดชีวิตของภาคี เครือข่ายและผู้รับบริการตามแนวทางประชารัฐ

การดำเนินงานดังกล่าวจะบรรลุตามเป้าหมาย**ภาคีเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาตลอดชีวิต** จำเป็นต้องร่วมกันดำเนินการ ดังนี้

- ๑) ให้มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศการศึกษาตลอดชีวิต
- ๒) ให้มีแผนการจัดการศึกษาตลอดชีวิตทั้งระยะสั้น และระยะยาว เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน
- ๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการระดมทุนในการจัดสรรทรัพยากร และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อการดำเนินงานจัดการศึกษาตลอดชีวิตให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- ๔) ให้มีการพัฒนาหลักสูตร สื่อ รูปแบบ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งมาตรฐานการศึกษาตลอดชีวิต
- ๕) จัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและกระบวนการจัดการความรู้ให้แก่ประชาชนทุกช่วงวัยให้ได้รับบริการ โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน สื่อเทคโนโลยีที่หลากหลายเพื่อประชาชนผู้รับบริการได้มีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ได้ตลอดเวลาและโอกาสที่มีได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวกและทั่วถึง รวมทั้งการดำเนินการสามารถเชื่อมโยงต่อกันระหว่างส่วนราชการหลักที่ต้องจัดการศึกษาตลอดชีวิตตามพันธกิจกับส่วนราชการสังกัดอื่น องค์กรเอกชน และเอกชน หรือที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น ที่มีส่วนในการจัด ส่งเสริม สนับสนุนและดำเนินงานการศึกษาตลอดชีวิต
- ๖) ให้มีการพัฒนาความรู้วิชาการ และการพัฒนาบุคลากรดำเนินการทั้งในสังกัดพันธกิจและเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการดำเนินการจัดการศึกษาตลอดชีวิตให้แก่ประชาชนทุกช่วงวัยได้อย่างมีคุณภาพยิ่ง ๆ ขึ้น
- ๗) กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาตลอดชีวิตมีคุณภาพ ได้มาตรฐานทั้งระดับชุมชน สังคม ประเทศและสากล

๒. แนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือ

แนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อยกระดับ

คุณภาพการศึกษาตลอดชีวิตอย่างเป็นรูปธรรมจึงได้กำหนดแนวทางไว้ดังนี้

๑. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาตลอดชีวิตในแต่ละภูมิภาค
 ๒. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาตลอดชีวิตที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานของแต่ละภูมิภาค
 ๓. การพัฒนาระบบสารสนเทศการศึกษาตลอดชีวิตในแต่ละภูมิภาค
 ๔. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในแต่ละภูมิภาค
 ๕. การติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาตลอดชีวิตของแต่ละภูมิภาค
 ๖. การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาตลอดชีวิตของแต่ละภูมิภาค
 ๗. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการจัดทำรายงานประจำปีของแต่ละภูมิภาค
 ๘. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่องของแต่ละภูมิภาค
- แนวทางการดำเนินงานดังกล่าว จำเป็นต้องดำเนินการภายใต้การบริหารจัดการแบบวงจรบริหารคุณภาพ หรือ PDCA (Plan-Do-Check-Act) กล่าวคือ
- ขั้นที่ ๑ การวางแผน กำหนดแนวทางยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาตลอดชีวิต (P)
 - ขั้นที่ ๒ การดำเนินงานยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อประกันคุณภาพภายในแต่ละภูมิภาค (D)
 - ขั้นที่ ๓ การนิเทศติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน (C)
 - ขั้นที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (A)
- แนวคิดในการดำเนินงานการศึกษาตลอดชีวิตที่จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในระดับภูมิภาคทั้ง ๒ ครั้ง ได้ให้ข้อเสนอแนะและแนวทางในการดำเนินงานไว้อย่างน่าสนใจและเป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะได้ดำเนินการแบบบูรณาการเชิงพื้นที่ในลำดับต่อไป

คณะจัดทำ (ร่าง) แนวทางการดำเนินงานสมัชชาการศึกษา

๑. นายถวัลย์ มาศจรัส
๒. นางสาววรวงศ์ เนตรสุภลักษณ์
๓. นางอ่อนศรี ศรีอัมพร
๔. นายสากล ขวัญทอง
๕. ดร.นवलพรรณ วรรณสุธี
๖. นายทองสุข รวยสูงเนิน
๗. นายเสด็จ เขียวแดง
๘. นายปัญญา ทรงเสรี
๙. ผศ.ดร.เกศินี ประทุมสุวรรณ
๑๐. นางกนกพร สบายใจ
๑๑. นายสรณพงษ์ บัวโรย
๑๒. นายพัฒนาพงษ์ สุขมะดัน
๑๓. นางสาวกนกวรรณ กลิ่นฉ่ำศักดิ์
๑๔. นายเมธชนนท์ ประจวบลาภ
๑๕. นายตรีน ตระกูลสว่าง
๑๖. นายปกรณ์ จันทร์เพื่อน
๑๗. นางสาวญาดา เลิศประภาพงศ์

ผู้เข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็น

และพิจารณา (ร่าง) แนวทางการดำเนินงานสมัชชาการศึกษา ครั้งที่ ๑
วันที่ ๓๐ มิถุนายน - ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

- | | |
|----------------------------|---------------|
| ๑๘. นางดวงจิต พีระพลชัยกุล | กรุงเทพมหานคร |
| ๑๙. นายสายัณห์ ไกรนรา | กระบี่ |
| ๒๐. นายพยอม จันนัม | กระบี่ |

- | | |
|--------------------------------|-----------------|
| ๒๑. นางประหยัด ศรีบุญชู | กระบี่ |
| ๒๒. นางสาวกัลยวีร์ จันทร์เรือง | กระบี่ |
| ๒๓. นางสาวอุดมรัตน์ แซ่หลี่ | กระบี่ |
| ๒๔. นายสถาปนา ธรรมโมรา | กาญจนบุรี |
| ๒๕. นายอนันต์ กัลปะ | กาญจนบุรี |
| ๒๖. ว่าที่ร้อยตรีสุพจน์ บุญยืน | ฉะเชิงเทรา |
| ๒๗. นายเกษม เนียมสันเทียะ | ชลบุรี |
| ๒๘. นายวิทยา ลิงค์ศิริบูลย์ | ชุมพร |
| ๒๙. นายธรรมนิจ ช่อมผล | ชุมพร |
| ๓๐. ดร.สวนดี นานอน | ตรัง |
| ๓๑. นายฉลอง พูลสุทธิ | ตรัง |
| ๓๒. นายชนะชัย อูปรรัตน์ | ตราด |
| ๓๓. นายสมหมาย เทียนสมใจ | นครปฐม |
| ๓๔. นายสมชาย รัตนอารี | นครปฐม |
| ๓๕. นายสุรินทร์ ขวัญทอง | นครศรีธรรมราช |
| ๓๖. รศ.ดร.สมคิด พรหมจ้อย | นนทบุรี |
| ๓๗. นายสมนึก ล่องสมุทร | นราธิวาส |
| ๓๘. นายวุฒิ ศรีสุวรรณวิเชียร | นราธิวาส |
| ๓๙. นายนิยุทธิ์ นวะมะรัตน์ | ประจวบคีรีขันธ์ |
| ๔๐. นายสมหวัง ขุนพรหม | ประจวบคีรีขันธ์ |
| ๔๑. นายจรัส สุขประเสริฐ | ปราจีนบุรี |
| ๔๒. นางวนิดา ศิลปกิจโกศล | ปราจีนบุรี |
| ๔๓. นายสุจินต์ โอชาอัมพวัน | ปัตตานี |
| ๔๔. นายสมศักดิ์ สันธิภาค | พระนครศรีอยุธยา |
| ๔๕. นายศรีพงศ์ บุตรงามดี | พังงา |
| ๔๖. นางวารีย์ กุลวงศ์ | พังงา |
| ๔๗. นายจิต แก้วทิพย์ | พัทลุง |

๔๘. นายธีระชัย พวงน้อย	เพชรบุรี	๗๕. นางสาวเข็มจิมา จิตอมร	สุราษฎร์ธานี
๔๙. ผศ.ดร.เสนาะ กลิ่นงาม	เพชรบุรี	๗๖. นายธรรมดล หงษ์ทอง	สุราษฎร์ธานี
๕๐. นายพนัส ทองภูเบศร์	เพชรบุรี	๗๗. นายกมล นาคมณี	สุราษฎร์ธานี
๕๑. นายคุณฤทธิ มาเส็ม	ยะลา	๗๘. นายธีระยุทธ เอี่ยมตระกูล	สุราษฎร์ธานี
๕๒. นายสุทธิเดช จันทวิชานวงษ์	ระนอง	๗๙. นายธนกร เกื้อกุล	สุราษฎร์ธานี
๕๓. นายธวัชชัย อยู่พานิช	ระยอง	๘๐. นายจตุพร ขาวมะลิ	สุราษฎร์ธานี
๕๔. นายทรงสิทธิ์ ศิลปธารากุล	ราชบุรี	๘๑. นางเนาวรัตน์ รัตนพันธ์	สุราษฎร์ธานี
๕๕. นางสาวพัชณี เพชรอาวุธ	ราชบุรี	๘๒. นายสมชาย ชิดเชื้อ	สุราษฎร์ธานี
๕๖. นายวุฒิพงศ์ ชนะ	สงขลา	๘๓. นายพศศักดิ์ เสียมแก้ว	สุราษฎร์ธานี
๕๗. นายนภดล ชูพูล	สงขลา	๘๔. นายศุภชัย เวชกุล	สุราษฎร์ธานี
๕๘. นายนำชัย กฤษณาสกุล	สตูล	๘๕. นายวิเชียร ศรีแก้วแฝก	สุราษฎร์ธานี
๕๙. นายสมมาต คำว่าจันง	สมุทรสาคร	๘๖. นางสาวปรีตดา วาณิชย์กรณ์	สุราษฎร์ธานี
๖๐. นายวิรัช ประเศรษโฐ	สระแก้ว	๘๗. นางสาวนิจวรรณ สุกตะ	สุราษฎร์ธานี
๖๑. นายบุญช่วย พันธังาม	สระบุรี	๘๘. จำเอกพิเชษฐ์ บุญศิริ	สุราษฎร์ธานี
๖๒. นายจักรพรรดิ จิตมณี	สุพรรณบุรี	๘๙. นายเฉลิม ดอนปัญญาไพโร	สุราษฎร์ธานี
๖๓. นางรัตนา สมบูรณ์วิทย์	สุพรรณบุรี	๙๐. นายพิชญ์ เฟื่องเรือง	สุราษฎร์ธานี
๖๔. นายวีระ ทวีสุข	สุพรรณบุรี	๙๑. นายเมธชนนธ์ ประจวบลาภ	เครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน
๖๕. นายธีรวัฒน์ รัตนกุล	สุราษฎร์ธานี	๙๒. นายพงศธร ยุบไธสง	เครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน
๖๖. นายชุมพล ศรีสังข์	สุราษฎร์ธานี	๙๓. นายธนศักดิ์ ขวนขวาย	เครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน
๖๗. นายชูชีพ ชูจิต	สุราษฎร์ธานี	๙๔. นางสาววณิชญา ฉันทราญ	เครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน
๖๘. นายบัญญัติ สุขขัง	สุราษฎร์ธานี	๙๕. นายตรัณ ตระกูลสว่าง	เครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน
๖๙. นายสุชาติ เหล่ากอก	สุราษฎร์ธานี	๙๖. นายนพรัตน์ หมื่นหนาด	เครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน
๗๐. นายปรีชา บุญสุวรรณ	สุราษฎร์ธานี	๙๗. นายวิชัยพล ตันวิเศษ	เครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน
๗๑. นางสาวพรรณภา พรหมวิเชียร	สุราษฎร์ธานี	๙๘. นางสาวสุภาพิชญ์ ไชยดิษฐ์	เครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน
๗๒. นายธนิต สาเมือง	สุราษฎร์ธานี	๙๙. นายรัฐธรรมนุญ ทั้งทอง	เครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน
๗๓. นายรักษศักดิ์ นิจจันทร์พันธ์	สุราษฎร์ธานี	๑๐๐. นายทนงศักดิ์ ทวีทอง	วิทยากรผู้ร่วมอภิปราย
๗๔. นางสาวตรุณี อินทเชื้อ	สุราษฎร์ธานี	๑๐๑. นายบัณฑิต ทองตัน	วิทยากรผู้ร่วมอภิปราย

๑๐๒. นายอำพล พลศร	วิทยากรผู้ร่วมอภิปราย
๑๐๓. นางสาวอรอนงค์ เนตรสุภลักษณ์	วิทยากรกลุ่ม
๑๐๔. นายศุภโชค แซ่ตัน	วิทยากรกลุ่ม
๑๐๕. นายปัญญา ทรงเสรี	วิทยากรกลุ่ม
๑๐๖. นายสรณพงษ์ บัวโรย	วิทยากรกลุ่ม
๑๐๗. ผศ.ดร.เกศินี ประทุมสุวรรณ	วิทยากรกลุ่ม
๑๐๘. นายเสด็จ เขียวแดง	วิทยากรกลุ่ม
๑๐๙. นายสากล ขวัญทอง	วิทยากรกลุ่ม
๑๑๐. ดร.สมพร เพชรสงค์	วิทยากรกลุ่ม

๑๒๔. นายพิชัย อุ่นแสง	เชียงใหม่
๑๒๕. นายชัยวัฒน์ อุดอินแก้ว	เชียงใหม่
๑๒๖. นายจรูญ ตรีอ้าย	เชียงใหม่
๑๒๗. นางศิริพร สلابัน จินะนา	เชียงใหม่
๑๒๘. นายอาร์กซ์ หาญฤทธิ์	เชียงใหม่
๑๒๙. นายสมศักดิ์ สุขพันธ์	เชียงใหม่
๑๓๐. นายเรืองฤทธิ์ อภิวงค์	เชียงใหม่
๑๓๑. นายวิชาญ ชัยชมพู	เชียงใหม่
๑๓๒. นายปัญญาดา กันจันะ	เชียงใหม่
๑๓๓. นายนิคม เมฆะ	เชียงใหม่
๑๓๔. นายสวัสดิ์ กรรมสิทธิ์	เชียงใหม่
๑๓๕. นายสงวน แก้วน้อย	เชียงใหม่
๑๓๖. นายพรชัย ดันติยากร	เชียงใหม่
๑๓๗. นายณรงค์ วงศ์รัตน์	เชียงใหม่
๑๓๘. นายมานพ จันทร์จรมานิช	เชียงใหม่
๑๓๙. นายปกรณ์ มูลสมบัติ	เชียงใหม่
๑๔๐. นางสาวจิราภรณ์ มหายศ	เชียงใหม่
๑๔๑. นายสิริวัฒน์ สุวรรณโยธี	เชียงใหม่
๑๔๒. นายบุญส่ง เมืองกรุง	พะเยา
๑๔๓. นายปฐมพงษ์ ดอกแก้ว	แพร่
๑๔๔. นายรอน ใจกันทา	แม่ฮ่องสอน
๑๔๕. นางวรางคณา ไชยเรือน	ลำปาง
๑๔๖. นายมงคล ขัดผาบ	ลำปาง
๑๔๗. ดร.ธนกร เชื้อจำรูญ	กาฬสินธุ์
๑๔๘. ดร.วิเศษ พลอาจทัน	ขอนแก่น
๑๔๙. นายวิสุทธิ์ เวียงสมุทร	ชัยภูมิ
๑๕๐. ดร.อรอุมา ไชยเศรษฐ	ชัยภูมิ

**ผู้เข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็น
และพิจารณา (ร่าง) แนวทางการดำเนินงานสมัชชาการศึกษา ครั้งที่ ๒
วันที่ ๒๘ - ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ณ จังหวัดเชียงใหม่**

๑๑๑. ดร.วิรุณ คำภีโ	เชียงราย
๑๑๒. นายนพรัตน์ อุ่ทอง	เชียงราย
๑๑๓. นายณัฐกุล รุณผาบ	เชียงใหม่
๑๑๔. นางกรวรรณ พนาวงค์	เชียงใหม่
๑๑๕. นายฉัตรชัย เรืองมณี	เชียงใหม่
๑๑๖. นายมานพ พิสุทธิพันธ์พงศ์	เชียงใหม่
๑๑๗. นายบรรยงค์ สมฤทธิ์	เชียงใหม่
๑๑๘. นายอินตา เลาคำ	เชียงใหม่
๑๑๙. ดร.สุภาภรณ์ มั่นเกตุวิทย์	เชียงใหม่
๑๒๐. นางสาววิญญา ชัยพิกุล	เชียงใหม่
๑๒๑. นายคำสุข สาอ้าย	เชียงใหม่
๑๒๒. นายมานพ จินะนา	เชียงใหม่
๑๒๓. นายปรีชา อักษรดิษฐ์	เชียงใหม่

๑๕๑. ดร.อานันท์ รongพล	ชัยภูมิ
๑๕๒. นายเสงี่ยม ทองละมุด	ชัยภูมิ
๑๕๓. นายเพิ่มพูน พงษ์พวงเพชร	นครพนม
๑๕๔. นายบุญยงค์ จะเกิดเป็ง	บึงกาฬ
๑๕๕. นางวัชรินทร์ ชาญสูงเนิน	บึงกาฬ
๑๕๖. นายปรีชา แก้ววิเชียร	บุรีรัมย์
๑๕๗. นายสมพงษ์ มาจันทร์	มหาสารคาม
๑๕๘. ดร.นิจพร มาจันทร์	มหาสารคาม
๑๕๙. นายสุรภีร์ ค่ายหนองสง	มหาสารคาม
๑๖๐. นายมนตรี ลาตนาเลา	มุกดาหาร
๑๖๑. นางอัจฉรา ลาตนาเลา	มุกดาหาร
๑๖๒. นายประพันธ์ ขลุ่ยเงิน	ยโสธร
๑๖๓. นายสมาน แก้วคำไสย์	ร้อยเอ็ด
๑๖๔. นางวัชรภรณ์ วัฒนขำ	เลย
๑๖๕. นางสาวสุชีลา เพชรแก้ว	สกลนคร
๑๖๖. นายสมนึก นนธิจันทร์	สกลนคร
๑๖๗. นายสุพิชญ์ ลาลุน	ศรีสะเกษ
๑๖๘. นายสมนึก บุญปัญญา	ศรีสะเกษ
๑๖๙. นายอัมพร พิณะสา	หนองคาย
๑๗๐. นายอนันต์ พันนิก	หนองคาย
๑๗๑. นางละออลดา พงษ์ฤทัศน์	หนองบัวลำภู
๑๗๒. นายพรชัย จันทะคุณ	หนองบัวลำภู
๑๗๓. นายกานต์ อ่อนน้อม	อุดรธานี
๑๗๔. นายวิชา จันทร์กลม	อุดรธานี
๑๗๕. นายประกอบ จันทรทิพย์	อุดรธานี
๑๗๖. นายชาญณรงค์ ผาสุขมูล	อุบลราชธานี
๑๗๗. นายจิระวัฒน์ สว่างวงศ์	อุบลราชธานี

๑๗๘. นายจำรูญ ผายพิมพ์	อำนาจเจริญ
๑๗๙. นายวินัย ตะปะสา	ชัยนาท
๑๘๐. นายบุญเลิศ เสียงสุขสันต์	กำแพงเพชร
๑๘๑. นายปัญญา แก้วเหล็ก	ลพบุรี
๑๘๒. นายทรงสวัสดิ์ ศรีธัญรัตน์	นครสวรรค์
๑๘๓. นายวิวรรธน์ เกตุเทศ	นครสวรรค์
๑๘๔. นายวีรยุทธ วงศ์อ้อย	เพชรบูรณ์
๑๘๕. นายธนู อักษร	พิจิตร
๑๘๖. นายศรายุทธ ดาลี	พิจิตร
๑๘๗. นายสุนัย วงศ์สุวรรณ	พิษณุโลก
๑๘๘. นายประพฤทธิ์ สุขไย	พิษณุโลก
๑๘๙. นายธวัชชัย ชูษาเข้า	สุโขทัย
๑๙๐. นายประสพชัย ชาญชัยบุญภรณ์	อุทัยธานี
๑๙๑. นายสมวุฒิ ศรีอำไพ	ตาก
๑๙๒. นายอนันต์ ทะตา	ตาก
๑๙๓. ดร.เอนก เพิ่มวงศ์เสนีย์	วิทยากรอภิปราย
๑๙๔. นายไพรัช ใหม่ชมพู่	วิทยากรอภิปราย
๑๙๕. นายพลเดช ศรีบุญเรือง	วิทยากรอภิปราย
๑๙๖. ดร.นवलพรรณ วรรณสุธี	วิทยากรกลุ่ม
๑๙๗. นางสาววรรณงค์ เนตรสุภลักษณ์	วิทยากรกลุ่ม
๑๙๘. นางอ่อนศรี ศรีอัมพร	วิทยากรกลุ่ม
๑๙๙. นายเทวินฤทธิ์ อัครศิลาชัย	วิทยากรกลุ่ม
๒๐๐. นายปัญญา ทรงเสรีย์	วิทยากรกลุ่ม
๒๐๑. นางอนงค์ ศรีบุญเรือง	วิทยากรกลุ่ม
๒๐๒. นางสาวเนตรนภา นิมหนู	วิทยากรกลุ่ม
๒๐๓. ผศ.ดร.เกศินี ประทุมสุวรรณ	วิทยากรกลุ่ม
๒๐๔. นายสรณพงษ์ บัวโรย	วิทยากรกลุ่ม

๒๐๕. นายสากล ขวัญทอง วิทยากรกลุ่ม
๒๐๖. นายเมธชนนทร์ ประจวบลาภ เครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน
๒๐๗. นายพงษ์ศักดิ์ มงคลชัยพาณิชย์ เครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน
๒๐๘. นายอธิวัฒน์ ปิยะนันท์วงศ์ เครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน
๒๐๙. นายศุภมิตร นักบุญ เครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน
๒๑๐. นายตรัณ ตระกูลสว่าง เครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน
๒๑๑. นายจิรศักดิ์ เบ็งหล้า เครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน
๒๑๒. นางสาวสุดธิดา ประเสริฐ เครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน
๒๑๓. นางสาวสุภาพิชญ์ ไชยดิษฐ์ เครือข่ายสภาเด็กและเยาวชน

**คณะทำงานปรับปรุงเอกสารแนวทางการดำเนินงานสมัชชาการศึกษา
ตามข้อเสนอแนะจากการรับฟังความคิดเห็น**

๑. ดร. รวิษ ตาแก้ว
๒. นายปัญญา ทรงเสรี
๓. ผศ.ดร.เกศินี ประทุมสุวรรณ
๔. ดร.วิไลภา เล็กวัฒนานนท์
๕. นายวิทยาศาสตร์ ดลประสิทธิ์
๖. นายธีรพงศ์ วงศ์จอม

ประสานงานจัดทำภาพประกอบ

- เครือข่ายยุวทัศน์
๗. นายเมธชนนทร์ ประจวบลาภ
 ๘. นายสิริวิชญ์ โรจน์วัฒนาศิริ

เอกสารเผยแพร่

สำนักส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือและสมัชชาทางการศึกษา (สคร.)
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ